

איש האדמה, דבגיניה אתקיימת לבתר דאשתציאו קדמאי, דכתיב לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם וגו'.

תאנא מי נח אקרון, דהוא גרים דאקרון על שמייה. אמר רבי יוסי, זאת לי מאי קא מיירי. אלא אמר קדשא בריה הוא, מי נח גרמו לי, דאגלי זאת בעלמא. דכתיב ואני זאת בריתי אותם. זאת אות הברית וגו'. את קשתי נתתי בענן. פלומר לית מאן דאשגח אלא ליקרא דשמי דרמיזא בזאת. ומאן גרים ליה, מי נח.

מכאן סימנא לחסידא זכאה, דלא אתגלייא האי קשת ביומוי, ולא אצטריף עלמא ביומוי להאי (זאת) אות. ומאן איהו. ההוא דבעי רחמי על עלמא, ואתחזי לאגנא עלוי. כגון רבי שמעון בן יוחאי, דלא אצטריף עלמא ביומוי להאי אות, דהא הוא אות סימנא בעלמא הוה.

דלא הוה גזרה דאתגזר על עלמא לעילא, דלא מבטל לה. והיינו דכתיב, (שמואל ב כג) מושל באדם, קדשא בריה הוא מושל באדם. ומי מושל בקודשא בריה הוא כבככול צדיק. דקודשא בריה הוא גזיר, ואיהו מבטל. כגון רבי שמעון בן יוחאי, דיומא חד הוה יתיב אבבא דתרעא (נ"א דמערתא) דלוד, זקף עינוי, חזא שמשא דנהיר, ואסתים נהורא ג' זמנין, אדהכי אתחשף נהורא, ואתחזי ביה בשמשא אוכמא וירוקא. אמר ליה לרבי אלעזר בריה, תא אבתראי ברי, ונחמי דהא ודאי גזרה אתגזר לעילא, וקודשא בריה הוא בעי לאודעא לי, דודאי תלתין יומין תליא ההוא מלתא דאתגזר לעילא. ולא עביד קדשא ברוף הוא רוצה להודיע לי, שודאי שלשים יום תלוי אותו הדבר שנגזר למעלה, והקדוש ברוף

שבגללו השמדו בני העולם, פי לא בקש עליהם רחמים. דבר אחר איש האדמה - שבשכילו התקיימה לאחר שהשמדו הראשונים, שכתוב לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם וגו'.

שנינו, הם נקראו מי נח, שהוא גרם שנקראו על שמו. אמר רבי יוסי, זאת לי, מה זה אומר? אלא אמר הקדוש ברוף הוא, מי נח גרמו לי שאגלה זאת בעולם, שכתוב ואני "זאת" בריתי אותם. "זאת" אות הברית וגו'. את קשתי נתתי בענן, פלומר אין מי שמשגיח אלא לכבוד שמי שרמוז בזאת. ומי גרם לו? מי נח.

מכאן סימן לחסיד צדיק שלא מתגלה הקשת הזו בימיו, ולא צריף העולם בימיו לאות הזאת. ומי הוא? אותו שמבקש רחמים על העולם וראוי להגן עליו, כמו רבי שמעון בן יוחאי, שלא צריף העולם בימיו את האות הזאת, שהרי הוא היה אות סימן בעולם. שלא היתה גזרה שנגזרה על העולם למעלה שלא מבטל אותה, והינו מה שכתוב (שמואל ב-ב כג) מושל באדם. הקדוש ברוף הוא מושל באדם. ומי מושל בקדוש-ברוף הוא כבככול? צדיק. שהקדוש ברוף הוא גזיר, והוא מבטל.

כמו רבי שמעון בן יוחאי שיום אחד היה יושב על הדלת של שער (מערת) לוד, הרים עינוי וראה שהשמש מאירה, והסתירה אורה שלש פעמים. בינתים נחשף האור, ונראה בשמש שחר וירק. אמר לו לרבי אלעזר בנו, בא אחרי בני, ונראה שהרי ודאי נגזרה גזרה למעלה, והקדוש ברוף

בְּרִיךְ הוּא, עַד דְּאֻדְעִיהָ לְצַדִּיקֵיִיא, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (עמוס א) פִּי לֹא יַעֲשֶׂה ה' אֱלֹהִים דְּבַר פִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים.

עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי עֲאֵלוּ בְּהוּא כְּרַם. חָמוּ חַד חוּיָא דְהוּוּ אֲתִי, וּפּוּמִיָּה פְתִיחָא (ג"א וְהוּוּ לְחַיִּשׁ בְּלִישְׁנִיה), וּמְלַהֲטָא בְּאַרְעָא בְּעַפְרָא. אֲשַׁתְּנִיק רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקִטְפֵר יְדוּי בְּרִישִׁיה דְּחוּיָא, שְׂכִיף חוּיָא, מְאִיף פּוּמִיָּה, וְחָמָא לִישְׁנִיה מְרַחִישׁ. אָמַר לִיה חוּיָא חוּיָא, זִיל וְאִמָּא לְהוּוּא חוּיָא עֲלָאָה, דְּהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּעֲלָמָא שְׂכִיחַ. עֵיילִיה לְרִישִׁיה לְחַד נּוֹקְבָא דְעַפְרָא. אָמַר גּוֹזֵר אָנָּא, כְּשֵׁם דְּתַתְּאָה אֲתַחֲזֵר לְנוֹקְבָא דְעַפְרָא, בֶּן עֲלָאָה יִתְחַזֵּר לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא.

רַחִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּצִלוֹתָא, עַד דְּהוּוּ מְצַלִּי שְׁמַעוֹן חַד קָלָא, פּוּטְקָרָא דְקִיטְפָא עוּלוּ לְאַתְרֵיכּוּ, קִטְפֵרָא דְבוּרֵינִי לָא שְׂרָאן בְּעֲלָמָא, דְּהָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּטִיל לֹון. זַפְּאָה אֲנִתְּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּמֵאָרְףּ בְּעֵי בִיקְרָףּ עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא. בְּמִשָּׁה כְּתִיב (שְׁמוֹת לֵב) וַיַּחַל מִשָּׁה וְגו', דְּמִשְׁמַע דְּאַחִיד לִיה פְּרָגוּדָא, וְאַנְתְּ רַבִּי שְׁמַעוֹן גּוֹזֵר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַיִים. הוּא גּוֹזֵר, וְאַנְתְּ מְבַטֵּל.

אַדְהֵבִי חָמָא דְנִהִיר שְׁמִשָּׁא, וְאַתְעֵבֵר הוּוּא אוֹכְמָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאי הָא עֲלָמָא אֲתַבְּסָם, עֲאֵל לְבִיתִיהָ וְדָרְשׁ, (תהלים א) פִּי צַדִּיק יִי' צַדְקוֹת אֶהֱב יִשְׂר יַחֲזוּ פְּנִימוּ. מָאי טַעְמָא כִּי צַדִּיק יִי' צַדְקוֹת אֶהֱב, מִשׁוּם דִּישְׂר יַחֲזוּ פְּנִימוּ. מָאי פְּנִימוּ. פְּנִינִים עֲלָאִין דְּבְנֵי עֲלָמָא, בְּעוֹן לְמַבְעֵי רַחֲמֵי מַנִּיָּה, עַל כָּל מָה דְּאַצְטְרִיכֵן.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, אִי הֵכִי יִשְׂר יַחֲזוּהָ פְּנִימוּ מִיבְעֵי לִיה, אוּ יִשְׂרִים יַחֲזוּ, מָאי

הוּוּ אִינוּ עוֹשֶׂה עַד שְׁמוּדִיעַ לְצַדִּיקִים. זְהוּוּ שְׂכָתוּב (עמוס א) פִּי לֹא יַעֲשֶׂה ה' אֱלֹהִים דְּבַר פִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים.

עַד שְׁהִיו הוֹלְכִים, נִכְנְסוּ לְאוֹתוֹ כְּרַם. רְאוּ נַחֲשׁ אֶחָד שְׁהִיָּה בָּא, וּפְטוּ פְתוּחַ, (וְהָיָה לֹחֶשׁ בַּלְשׁוֹנוֹ) וְלוֹהֲטַ בְּאַרְץ בְּעַפְרָא. נַעַר בְּגָדָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָפָה יָדוֹ בְּרֵאשׁ הַנְּחֹשׁ, שְׂכַף הַנְּחֹשׁ, הַנְּמִיף אֶת פִּיו וְרָאָה לְשׁוֹנוֹ רוֹחֶשֶׁת. אָמַר לוֹ: נַחֲשׁ נַחֲשׁ, לֵךְ וְאָמַר לְאוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ הַעֲלִיּוֹן שְׁהִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי מְצוּי בְּעוֹלָם. הַכְּנִיס אֶת רֵאשׁוֹ לְנֹקֵב שֶׁל עַפְרָא אֶחָד, וְאָמַר: גּוֹזֵר אָנִי, כְּשֵׁם שֶׁהַתַּחֲתוֹן חֲזַר לְנֹקֵב הַעַפְרָא, כִּף הַעֲלִיּוֹן יַחֲזַר לְנֹקֵב תַּהוֹם רַבָּה.

רַחֲשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּתַפְלָה. עַד שְׁהִיו מִתְּפַלְלִים, שְׁמַעוֹ קוֹל אֶחָד: מְמַנֵּי הַמְּוֹת, הַפְּנִסוּ לְמִקּוּמְכֶם. הַמְּכּוֹת שֶׁל הַמְּשַׁחֲתִים לֹא שׁוֹרוֹת בְּעוֹלָם, שְׁהִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּטִיל אוֹתוֹ. אֲשַׁרִּיף רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂרַבּוּנְךָ רוּצָה בְּכַבּוּדְךָ עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם. בְּמִשָּׁה כְּתוּב (שְׁמוֹת לֵב) וַיַּחַל מִשָּׁה וְגו', שְׁמִשְׁמַע שְׂאֲחֻז אוֹתוֹ פְּרָגוּדָא, וְאַתְּהָ רַבִּי שְׁמַעוֹן גּוֹזֵר, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיִים. הוּא גּוֹזֵר, וְאַתְּהָ מְבַטֵּל.

בֵּין כִּף רְאָה שְׁהֵאִיר הַשֶּׁמֶשׁ וְעֵבֵר אוֹתוֹ הַשְּׁחֹר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאי שְׁהָעוֹלָם הַתְּבִשָּׁם. נִכְנַס לְבִיתוֹ וְדָרְשׁ, (תהלים יא) פִּי צַדִּיק ה' צַדְקוֹת אֶהֱב יִשְׂר יַחֲזוּ פְּנִימוּ. מָה הַטַּעַם פִּי צַדִּיק ה' צַדְקוֹת אֶהֱב? מִשׁוּם שִׁישְׂר יַחֲזוּ פְּנִימוּ. מָה זֶה פְּנִימוּ? הַפְּנִינִים הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שְׂצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ עַל כָּל מָה שְׂצָרִיכִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, אִם כִּף, הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת יִשְׂר יַחֲזוּהָ

יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ. אָמַר לִיה רְזָא עֲלָאָה, דְּאִינּוֹן יָמֵי קָדָם דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וַיְמִי עוֹלָם, דְּזַעִיר אַנְפִּין, דְּאִינּוֹן אַקְרוּן פְּנִימוֹ, (דְּאִינּוֹן) חֲמָאן בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל מַה דְּאֶצְטְרִיף לְמַחְמֵי.

פְּנִימוֹ, אוֹ יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ. מַה זֶה יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ? אָמַר לוֹ, סוּד עֲלִיוֹן שְׂאוֹתָם יָמֵי קָדָם שֶׁל הָעִתִּיק הַקְדוֹשׁ, נִסְתַּר כָּל הַנְּסֻתִּים. וַיְמִי עוֹלָם שֶׁל ז"א, שֶׁהֵם נִקְרָאִים פְּנִימוֹ, (שֶׁהֵם) רוֹאִים בְּדַרְךְ יִשְׂרָאֵל מַה שְּׂצָרִיף לְרֵאוֹת.

דְּתַאנָּא בְּשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח בְּעֲלָמָא, וְחֲמָא דְמַתְפַּשְׁרֵן עוֹבְדֵיהוֹן דְּבְנֵי נִשְׂא לְתַתָּא, אֲתַגְלִיֵּיא עִתִּיקָא קְדִישָׁא בְּזַעִיר אַנְפִּין, וּמְסַתְּפֵלֵן כָּל אִינּוֹן אַנְפִּין בְּאַנְפִּין סְתִימִין, וּמַתְּבָרְכֵן כְּלָהוּ. מְאִי טַעְמָא מַתְּבָרְכֵן. מִשׁוּם דְּמְסַתְּפֵלֵן אֵלֵין בְּאֵלֵין בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל, דְּלֹא סָטוּ לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא, הֲדָא הוּא דְכִתְיב (דף ט"ו ע"ב) יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ פְּנִימוֹ. וּמַתְּבָרְכֵן כְּלָהוּ, וּמְשַׁקְיִין דָּא לְדָא, עַד דְּאֲתַבְּרֵן כְּלָהוּ עֲלִמְיָא. וּמְשַׁתְּכַחֵי כְּלָהוּ עֲלִמִין כְּתִיד, וּכְדִין אֲתַקְרִי (זכריה יד) יְיָ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

שְׂשֻׁנָּנוּ, בְּשַׁעְתָּא שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁגִּיחַ בְּעוֹלָם וְרוֹאֶה שְׂפִשְׂרִים מְעַשִּׂיהֶם שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם לְמַטָּה, מַתְּגַלֶּה הָעִתִּיק הַקְדוֹשׁ בְּזַעִיר אַנְפִּין, וּמְסַתְּפֵלִים כָּל אוֹתָם הַפְּנִים בְּפְנִים נִסְתָּרִים, וְכֻלָּם מַתְּבָרְכִים. מַה הַטַּעַם שֶׁמַתְּבָרְכִים? מִשׁוּם שֶׁמְסַתְּפֵלִים אֵלָיו בְּאֵלָיו בְּדַרְךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא סוֹטִים יְמִינָהּ וּשְׂמָאלָהּ. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ פְּנִימוֹ. וְכֻלָּם מַתְּבָרְכִים וּמְשַׁקִּים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁמַתְּבָרְכִים כָּל הָעוֹלָמוֹת. וְכֻלָּ הָעוֹלָמוֹת נִמְצָאִים כְּאֶחָד, וְאִזּוֹ נִקְרָא ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וְכַר חוֹבֵי עֲלָמָא סְגִיאוֹ, אֲסֵתִים עִתִּיקָא קְדִישָׁא, וְלֹא מְשַׁגְחִין אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, וּכְדִין דִּינִין מַתְּעָרִי בְּעֲלָמָא, וְכוּרְסוֹן רְמִיו, וְעִתִּיק יוֹמִין אֲסֵתִים, וְלֹא אֲתַגְלִיֵּיא. הֲדָא הוּא דְכִתְיב, (דניאל ז) חֲזָה הָיִית עַד דֵּי כוּרְסוֹן רְמִיו וְעִתִּיק יוֹמִין יְתִיב. עַד דֵּי כוּרְסוֹן רְמִיו, דְּאִינּוֹן כְּתִרִין עֲלֵאִין, דְּמְשַׁקְיִין לְכְלָהוּ אֲתַרְנִין, לְאוֹקוּמֵי בְּקִיּוּמֵיהוּ. וּמֵאֵן אִינּוֹן. אֲבָהֵן. וְעִתִּיק יוֹמִין יְתִיב, וְלֹא אֲתַגְלִיֵּיא. וּכְדִין מְהַפְּכִין חֲיִיבֵי עֲלָמָא רַחְמֵי לְדִינָא.

וְכַשְׁחֲטָאֵי הָעוֹלָם מַתְּרַבִּים, נִסְתַּר הָעִתִּיק הַקְדוֹשׁ, וְאִין מְשַׁגְחִים פְּנִים בְּפְנִים, וְאִזּוֹ מַתְּעוֹרְרִים הַדִּינִים בְּעוֹלָם, וְהַפְּסָאוֹת עוֹלִים, וְעִתִּיק הַיָּמִים סְתוּם וְלֹא מַתְּגַלֶּה. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (דניאל ז) הָיִיתִי רוֹאֶה עַד שֶׁהַפְּסָאוֹת הוֹרְמוּ וְעִתִּיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב. עַד שֶׁהַפְּסָאוֹת הוֹרְמוּ, שְׂאוֹתָם הַכְּתָרִים הָעֲלִיוֹנִים, שֶׁמְשַׁקִּים אֶת כָּל הָאֲחֵרִים לְהַעֲמִידֵם בְּקִיּוּמָם. וּמִי הֵם? הָאֲבוֹת. וְעִתִּיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְלֹא מַתְּגַלֶּה. וְאִזּוֹ מְהַפְּכִים הַרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם רַחְמֵים לְדִין.

תַּאנָּא. מְסַטְרָא דְאִימָא, נְפָקִין גְּרַדִּינִין נִימוֹסִין קְלִיפִין, וְאַחְדִּין בְּקוּלְפוֹי דְּגַבְוֵרָה, שְׁלִטִין עַל רַחְמֵי, כְּמָה דְאֵת אָמַר (במדבר טו) הַנוֹעֲדִים עַל יְיָ, עַל יְיָ מִמֶּשׁ. וּכְדִין אֲשַׁתְּכַחוּ עֲלִמִין חֲסֵרִין, (ס"א ק"י) דְּלֹא שְׁלִמִין, וְקִטְטוֹתָא אֲתַעַר בְּכְלָהוּ.

שְׂנִינּוּ. מִצַּד הָאֵם יוֹצֵאִים שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים, הַקְּלָפוֹת שְׁלֵהֶם, וְאוֹחֲזִים בְּמַקְל שֶׁל הַגְּבוּרָה, שׁוֹלְטִים עַל הַרַחְמִים, כְּמוֹ שְׁנָאֵמַר (במדבר טו) הַנוֹעֲדִים עַל ה', עַל ה' מִמֶּשׁ. וְאִזּוֹ נִמְצָאִים שְׁלֵמִים, וּמַתְּעוֹרְרֵת בְּכֻלָּם קִטְטָה.

הָעוֹלָמוֹת חֲסֵרִים, (קְשׁוּרִים) שְׂאִינֵם

וְכַד בְּנֵי עֲלָמָא מְכַשְׂרִין עוֹבְדֵיהוֹן לְתַתָּא,
מְתַבְּסָמֵן דִּינִין, וּמְתַעְבְּרִין, וּמְתַעְרֵי רַחְמֵי
וְשִׁלְטָן עַל הַהוּא בִישָׂא דְאַתְעָר מִן דִּינָא קְשִׁיא.
וְכַד מְתַעְרֵן רַחְמֵי, חֲדוּה וְנִיחוּמִין מְשַׁתְּפַחִין,
מְשׁוּם דְשִׁלְטִין עַל הַהוּא בִישָׂא. הָדָא הוּא
דְכִתְיב, (שמות לב) וַיִּנָּחֵם יי' עַל הָרָעָה. וַיִּנָּחֵם
מְשׁוּם (דְּשִׁלְטָא עַל הָרָעָה) דְאַתְכַּפֵּיא דִּינָא קְשִׁיא,
וְשִׁלְטִין רַחְמֵי.

תַּאנְא, בְּשַׁעְתָּא דְמְתַבְּסָמֵן דִּינִין, וְשִׁלְטִין
רַחְמֵי, כָּל כְּתָרָא וְכְתָרָא תַב בְּקִיּוּמֵיהּ,
וּמְתַבְּרָכָאן כְּלָהוּ כְּתָדָא. וְכַד תִּיבִין כָּל חַד
וְחַד לְאַתְרֵיהּ, וּמְתַבְּרָכָאן כְּלָהוּ כְּתָדָא,
וּמְתַבְּסָמָא אִימָא בְּקִלְדִיטֵי גְלִיפִין וְתִיבִין
לְסִטְרָהּ, כְּדִין אִקְרִי תְשׁוּבָה שְׁלִימָה, וְאַתְכַּפֵּר
עֲלָמָא, דְהָא אִימָא בְּחֲדוּתָא שְׁלִימָתָא יִתְבָּא,
דְכִתְיב, (תהלים קיג) אִם הַבְּנִים שָׁמְחָה, וְכַדִּין
אַתְקִרֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים, דְכִתְיב בֵּיהּ (ויקרא
טו) לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם. וּמְתַפְתְּחִין
ג' תַרְעִין דְסִטְרִין גְלִיפִין.

תַּאנְא, כְּתִיב וְהָיָה כִי יַחֲטָא וְאָשֵׁם, מַהוּ כִי
יַחֲטָא, וְלִבְסוּף וְאָשֵׁם. אֲלֵא הֲכִי
תַאנְא, כִּי יַחֲטָא מְאִינוֹן חוֹבִין דְאַקְרוּן חֲטָא,
דְכִתְיב מִכָּל חַטָּאת הָאָדָם. וְאָשֵׁם: כְּמָה דְאַתְ
אָמַר (במדבר ה) הָאָשֵׁם הַמוֹשֵׁב לִי. וְאָשֵׁם:
וַיִּתְקַן, כְּלוּמַר אִם יִתְקַן עוֹבְדוּי, וְהִשִּׁיב אֶת
הַגְּזֻלָּה אֲשֶׁר גָּזַל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִמְּשֻׁמֵּעַ
דְכִתְיב וְהִשִּׁיב, וַיִּשִּׁיב לֹא כְתִיב אֲלֵא וְהִשִּׁיב,
וְהִשִּׁיב דִּיִּיקָא.

תַּנְיָא, בְּאַרְבַּע תְּקוּפִין דְשַׁתָּא, קָלָא אֶתְפָּסְקָ,
וְדִינִין מְתַעְרִין, וְתְשׁוּבָה תְלִיא עַד
דְאַתְתַּקֵּן. וְכַד דִּינִין מְתַעְרִין, קָלָא נְפִיק, וְד'
זוּוּיִין (כ"א וּפְנִי) דְעֲלָמָא, סְלָקִין וְנַחְתִּין. כְּרוּזָא
קוּל, וְאַרְבַּע זוּיוֹת (פְּעֻמִּים) הַעוֹלָם עוֹלִים וְיִוְרָדִים. הַכְּרוּז קוּרָא, וְאַיִן מִי שִׁישְׁגִיחַ וַיִּתְעוֹרֵר. וְהַקְדוּשׁ

וְכַשְׁבְּנֵי אָדָם מְכַשְׂרִים מְעַשִּׂיהֶם
לְמַטָּה, אַזִּי מְתַבְּשָׁמִים הַדִּינִים
וְעוֹבְרִים, וּמְתַעוֹרְרִים רַחְמִים
וְשׁוֹלְטִים עַל אוֹתוֹ הָרַע
שְׁמַתְעוֹרֵר מִן הַדִּין הַקָּשָׁה.
וְכַשְׁמְתַעוֹרְרִים רַחְמִים, נְמַצָּאִים
שְׁמַחָה וְנִחוּמִים, מְשׁוּם
שְׁשׁוֹלְטִים עַל אוֹתוֹ הָרַע. זְהוּ
שְׁפַתּוֹב וַיִּנָּחֵם ה' עַל הָרָעָה.
וַיִּנָּחֵם, מְשׁוּם (ששולט על
הָרָעָה) שְׁנַכְנַע הַדִּין הַקָּשָׁה,
וְשׁוֹלְטִים הַרַחְמִים.

שְׁנִינּוּ, בְּשַׁעָה שֶׁהַדִּינִים
מְתַבְּשָׁמִים וְשׁוֹלְטִים הַרַחְמִים,
כָּל כְּתָר וְכְתָר שָׁב לְקִיּוּמוֹ, וְכָל
מְתַבְּרָכִים כְּאַחַד. וְכַשְׁשָׁבִים כָּל
אַחַד וְאַחַד לְמַקּוּמוֹ וְכָל
מְתַבְּרָכִים כְּאַחַד, וְהָאִם
מְתַבְּשָׁמָת בְּמַפְתָּחוֹת הַחֻקִּים
וְשָׁבִים לְצִדָּה, אִזְ נִקְרָאת תְשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וְהַעוֹלָם מְתַכַּפֵּר, שְׁהָרִי
הָאִם יוֹשֵׁב בְּשַׁמְחָה שְׁלֵמָה,
שְׁפַתּוֹב אִם הַבְּנִים שְׁמְחָה, וְאַז
נִקְרָא יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁפַתּוֹב בּוֹ
לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם.
וְנַפְתְּחִים חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים שֶׁל
צְדִידִים חֻקִּים.

שְׁנִינּוּ, כְּתוּב וְהָיָה כִי יַחֲטָא
וְאָשֵׁם, מַה זֶה כִּי יַחֲטָא, וְלִבְסוּף
וְאָשֵׁם? אֲלֵא כְּדִי שְׁנִינּוּ, כִּי יַחֲטָא
מֵאוֹתָם חֲטָאִים שְׁנַקְרָאוּ חֲטָא,
שְׁפַתּוֹב מִכָּל חַטָּאת הָאָדָם.
וְאָשֵׁם, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר הָאָשֵׁם
הַמוֹשֵׁב לֵה'. וְאָשֵׁם, וַיִּתְקַן.
כְּלוּמַר, אִם יִתְקַן אֶת מְעַשְׂוֵי,
וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזֻלָּה אֲשֶׁר גָּזַל. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, מִמְּשֻׁמֵּעַ שְׁפַתּוֹב
וְהִשִּׁיב, לֹא כְתוּב וַיִּשִּׁיב אֲלֵא
וְהִשִּׁיב, וְהִשִּׁיב דְּוָקָא.

שְׁנִינּוּ, בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה
הַקּוּל נְפָסְקָ, וּמְתַעוֹרְרִים הַדִּינִים,
וְהַתְשׁוּבָה תְלוּיָה עַד שְׁמַתְתַּקֵּן.
וְכַשְׁהַדִּינִים מְתַעוֹרְרִים, יוֹצֵא
וְאַיִן מִי שִׁישְׁגִיחַ וַיִּתְעוֹרֵר. וְהַקְדוּשׁ